

PARTIKULÁRNÍ ZÁKON 2.8

STANOVY

PASTORAČNÍCH RAD FARNOSTÍ BRNĚNSKÉ DIECÉZE

Preambule

Kanonické normy ponechávají na diecézním biskupovi rozhodnutí o zřízení pastoračních rad ve farnostech. Po projednání v Kněžské radě brněnské diecéze vydávám v souladu s kán. 536 CIC a instrukcí Kongregace pro kněze *Pastorační konverze farního společenství ve službách evangelizačního poslání církve*¹ stanovy pro pastorační rady závazné pro všechny farnosti brněnské diecéze.

Čl. 1.

Základní ustanovení

- § 1 Pastorační rada farnosti (dále jen PRF) je poradním orgánem faráře nebo moderátora², případně administrátora³ (dále jen faráře).
- § 2 Každý farář je povinen zřídit PRF jako svůj poradní orgán. Pokud farář spravuje více farností, může mít jednu společnou pro všechny jím spravované farnosti⁴.
- § 3 PRF má „napomáhat rozvoji pastorační péče ve farnosti“⁵ tím, že vytváří prostor pro společné pastorační rozlišování. To spočívá v tom, že PRF pod vedením faráře v jednotě s biskupem zkoumá to, co se vztahuje k pastoračnímu působení ve farnosti, a navrhuje z toho vyplývající praktické kroky.
- § 4 Svou činností PRF přispívá k tomu, aby farníci, na základě křtu a biřmování, sdíleli spoluzodpovědnost za dobrou správu farního společenství, a také rozvíjí spolupráci s Charitou.
- § 5 Členové PRF, aby mohli plnit své úkoly, ať se snaží spolu se svými pastýři o svou duchovní formaci, další náboženské vzdělávání a o celkový rozvoj vlastní osobnosti.

Čl. 2.

Poslání a úkoly

- § 1 K hlavním úkolům PRF patří:
- a) navrhuje, radí a zajišťuje vše, co vede k naplnění poslání farnosti v oblasti svědectví (misie, evangelizace), liturgie, vyučování (katecheze) a služby (diakonie);
 - b) udržuje kontakty s církevními společenstvími a hnutími ve farnosti, a také s obecními samosprávami a společenskými organizacemi;
 - c) pomáhá poznávat zájmy a potřeby farníků;
 - d) hledá, jak by farnost mohla vypadat v budoucnosti, a snaží se podle toho stanovit pastorační priority.
- § 2 Podrobné stanovení úkolů a činnosti PRF se provádí průběžně na jejich zasedáních.

¹ Instrukce vydaná Kongregací pro kněze 20. 6. 2020.

² Moderátorem je kněz, který buď: a) je vedoucím farářem a statutárním zástupcem ve farnostech svěřených více kněžím do společné duchovní správy „in solidum“ podle kán. 517 § 1 nebo b) koordinuje, řídí pastorační péči a je statutárním zástupcem ve farnostech, ve kterých není ustanoven farář a biskup svěří účast na pastorační péči jáhnovi nebo laikovi; tento kněz má veškerou pravomoc faráře a z toho úřadu vyplývající povinnosti podle kán. 517 § 2.

³ Kán. 540 CIC.

⁴ Srov. Kongregace pro kněze: Instrukce *Pastorační konverze farního společenství ve službách evangelizačního poslání církve*, čl. 108.

⁵ Srov. kán. 536 CIC.

Čl. 3. Členství

- § 1 PRF se skládá ze tří skupin⁶: členové na základě úřadu, členové zvolení farníky a členové jmenovaní farářem. Z členství v PRF neplyne nárok na finanční odměnu.
- § 2 Farář stanoví počet volených a jmenovaných členů pastorační rady podle rozsahu pastorační činnosti farnosti. Volených členů nesmí být méně než těch, kteří jsou jmenováni farářem.
- § 3 PRF má nejméně 3 členy z řad laiků.⁷
- § 4 Členy PRF mohou být pouze katolíci, kterým je v den voleb minimálně 18 let, těší se ve farnosti dobré pověsti a na území farnosti mají kanonické bydliště; se souhlasem faráře se členem PRF může stát i katolík, který ve farnosti kanonické bydliště nemá, ale po delší dobu se ve farnosti aktivně zapojuje a pravidelně v ní navštěvuje bohoslužby.
- § 5 Počet funkčních období, na která může být člen PRF zvolen nebo jmenován, není omezen.
- § 6 Členem PRF může být rovněž člen ekonomické rady farnosti (dále jen ERF).
- § 7 Na základě úřadu jsou členy PRF:
- duchovní ustanovení pro službu ve farnosti, tj. farní vikář, faráři ve společné duchovní správě „*in solidum*“ a jáhen ustanovený pro službu ve farnosti, případně další duchovní;
 - laici, pokud jsou ustanoveni ke službě ve farnosti pod vedením moderátora⁸;
 - představený řeholního domu nebo jeho delegát, pokud řeholníci nebo řeholnice pastoračně ve farnosti pracují nebo pokud mají při řeholním domě, který je na území farnosti, svůj kostel;
 - rektor kostela, pokud je na území farnosti rektorátní kostel dle kán. 556 CIC.⁹
- § 8 Volení členové: PRF má alespoň 2 volené členy.
- § 9 Jmenování členové: farář jmenuje písemně společným dekretem další členy PRF dle svého uvážení v souladu s § 2. Pokud farář ustanovil jednu společnou PRF pro více farností, dbá na to, nakolik je to možné, aby byly zastoupeny všechny farnosti alespoň jedním členem (voleným nebo jmenovaným).
- § 10 Ukončení členství v PRF nastává:
- písemně doručenou rezignací, změnou kanonického bydliště, u duchovních změnou ustanovení;
 - farář může také ze závažných důvodů jmenovaného nebo voleného člena PRF odvolat, a to po předchozí konzultaci s PRF nebo děkanem. Zvoleného člena PRF může odvolat jen ze zákonných důvodů, kterými jsou: opakovaná neomluvená nepřítomnost na jednání PRF, dlouhodobá neúčast na nedělních bohoslužbách ve farnosti, naprostý nezájem o život farnosti, dlouhodobé obstrukční jednání při zasedání PRF a kanonický trest. Proti rozhodnutí faráře může odvolaný člen ve lhůtě 10 dnů užitečného času od převzetí rozhodnutí podat odvolání diecéznímu biskupovi; odvolání nemá odkladný účinek.
- § 11 Pokud zvolenému nebo jmenovanému členu rady zanikne členství, je bez zbytečného odkladu nahrazen novým členem, a to takovým mechanismem, jakým jeho předchůdci členství získali.

⁶ Srov. kán. 536 § 1 CIC.

⁷ Laik je označení rovněž pro člena nekneže institutů zasvěceného života a společností apoštolského života.

⁸ Podle kán. 517 § 2 CIC.

⁹ Rektor je statutární zástupce právnické osoby v brněnské diecézi pojmenované *Římskokatolická duchovní správa*.

§ 12 Farář jména členů nově ustanovené PRF oznámí farníkům.

Čl. 4. Funkční období

- § 1 PRF se ustanovuje na dobu 5 let.
- § 2 Její funkční období začíná ustavujícím zasedáním, které farář svolá nejpozději jeden měsíc po volbách do PRF. Na prvním zasedání všichni zvolení a jmenovaní členové stvrdí podpisem, že členství přijímají spolu s plynoucí spoluodpovědností.
- § 3 Funkční období předchozí PRF končí ustavujícím zasedáním nové PRF. Na tomto zasedání se předá dosavadní agenda.
- § 4 Při uvolnění úřadu faráře je činnost PRF pozastavena.¹⁰ Pokud je farnost spravována administrátorem déle než tři měsíce, její činnost je obnovena; administrátor nemůže jmenovat novou PRF před ukončení jejího funkčního období, a odvolat její členy může jen se souhlasem diecézního biskupa.
- § 5 Nově jmenovaný farář může ve lhůtě šesti měsíců od převzetí farnosti ustanovit novou PRF. Pokud tak ve stanovené lhůtě neučiní, PRF pokračuje v činnosti do konce svého funkčního období.
- § 6 Diecézní biskup může na základě žádosti faráře rozhodnout o prodloužení nebo zkrácení funkčního období PRF.
- § 7 Z velmi vážného důvodu může diecézní biskup rozpustit celou PRF.

Čl. 5. Volby

- § 1. Volby do PRF se konají v kalendářním měsíci, který předchází měsíci, ve kterém končí funkční období PRF, nebo ve lhůtě jednoho měsíce od rozhodnutí nového faráře o ukončení činnosti dosavadní PRF.
- § 2 Termín a místo¹¹ voleb určí farář a s předstihem oznámí farnosti.
- § 3 Před volbou předchází výběr vhodných kandidátů; členové farnosti mají právo navrhnout jednotlivé kandidáty.
- § 4 Farář se před volbou ujistí, že kandidát s kandidaturou souhlasí.
- § 5 Týden před volbou farář rozdá farníkům volební lístky se seznamem kandidátů.
- § 6 Volební právo má člen farnosti starší 18 let, příslušnost k farnosti je dána kanonickým bydlištěm. Farář může ustanovit, že se voleb mohou účastnit i věřící, kteří sice nejsou farníky dle CIC, ale v dané farnosti navštěvují bohoslužby.
- § 7 Farář řídí průběh voleb spolu se tříčlennou volební komisí, kterou jmenuje z farníků, kteří do PRF nekandidují. Tato komise po sečtení hlasů vyhotoví zápis o výsledku voleb, který se uloží do farního archivu. V případě rovnosti hlasů se rozhoduje losem.

Čl. 6. Způsob práce

- § 1 Farář svolává zasedání PRF a předsedá mu; bez jeho přítomnosti není jednání platné. Zasedání řídí farář osobně nebo jím pověří jednoho z členů PRF.
- § 2 PRF je schopna platně jednat, pokud jsou přítomny nejméně dvě třetiny členů.

¹⁰ Platí pravidlo „*sede vacante nihil innovetur*“; srov. kán. 540 § 2 CIC: Administrátor nesmí dělat nic, čím by poškodil práva faráře nebo majetek farnosti.

¹¹ Volebním místem je každý farní kostel, příp. i další kostely na území farnosti, ve kterých dle uvážení faráře mohou volby proběhnout.

- § 3 Usnesení se přijímají nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů.
- § 4 Farní pastorační rada má poradní hlas. V procesu společného rozhodování je pak farář povinen pečlivě zvažovat vyjádření pastorační rady, zejména pokud jsou vyslovena jednomyslně.
- § 5 Farář může jmenovat jednoho člena PRF sekretářem. Sekretář vyhotoví zápis, který po schválení farářem předá členům PRF a ERF. Doporučuje se, aby věcná shrnutí těchto zápisů byla ve farnosti zveřejněna, stejně jako e-mailový kontakt, na který mohou farníci posílat do PRF osobní podněty.
- § 6 Pokud farář uzná za potřebné, může svolat společné jednání obou farních rad (PRF a ERF).
- § 7 Četnost zasedání PRF závisí na pastoračních potřebách, PRF se však schází nejméně dvakrát za rok. Farář PRF svolá rovněž na žádost nadpoloviční většiny členů.
- § 8 Farář může na jednání přizvat hosty. Členové PRF i přizvaní hosté jsou vázáni mlčenlivostí v případě informací, které farář označí jako důvěrné, anebo takové jsou ze své podstaty.

Čl. 7.

Závěrečná ustanovení

- § 1 PRF ustanovená před účinností těchto stanov dokončí funkční období, na které byla ustanovena; toto období však nemůže být delší než funkční období uvedené v těchto stanovách.
- § 2 Pokud farnost dosud PRF nemá, farář ji ustanoví nejpozději do jednoho roku od účinnosti těchto stanov.
- § 3 Tímto zákonem se zrušují všechny dosavadní stanovy PRF používané v jednotlivých farnostech.
- § 4 Stanovy PRF mají závaznost partikulárního zákona.
- § 5 Účinnost těchto stanov nastává uplynutím jednoho měsíce od jejich vyhlášení v ACEB.

Přílohy:

- 1 Zápis o průběhu voleb
- 2 Jmenovací dekret – nevolení členové
- 3 Slib člena PRF

V Brně dne 1. 4. 2023

Čj. Ep/0308/23

Znění dle novely ze dne 9. 10. 2023, čj. Ep-927/2023, účinné od 15. 10. 2023 (ACEB 08/2023).

Mons. Dr. Jan Mráz
kancléř

Mons. Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr.
diecézní biskup brněnský